

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/257/2016
Identifikačné číslo spisu: 7015201250
Dátum vydania rozhodnutia: 28.11.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:7015201250.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Judity Kokolevskej a Mgr. Viliama Pohančeniča, v právnej veci navrhovateľa: O. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom X., X. I. XX, právne zast. JUDr. JCLic. Tomášom Majerčákom, PhD., advokátom so sídlom AK v Košiciach, Južná trieda 28, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 5Sd/63/2015-46 zo dňa 27. septembra 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 5Sd/63/2015-46 zo dňa 27. septembra 2016 p o t v r d z u j e.

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom č. k. 5Sd/63/2015-46 zo dňa 27. septembra 2016 podľa § 250q ods. 3 O.s.p. potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 22. septembra 2015 (ďalej aj len „napadnuté rozhodnutie odporkyne“), ktorým odporkyňa podľa § 70 ods. 1 a § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov zamietla žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok. Navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd dospel k záveru, že rozsah zdravotného poškodenia navrhovateľa bol ozrejmený dostatočne. Skonštatoval, že zdravotné poškodenia navrhovateľa zistené objektívnymi lekáorskými vyšetreniami podľa podaných posudkov vo veci konajúcich posudkových orgánov neznižujú jeho pracovnú schopnosť natoľko, aby bol invalidný, keď pokles miery schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bol stanovený na 20% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Poukázal tiež na to, že navrhovateľ v konaní neuviedol žiadne nové skutočnosti a nepredložil také dôkazy, ktoré by neboli známe posudkovým lekárom pri vypracovaní posudkov, a ktoré by mohli ich jednoznačne závery spochybníť.

Proti rozsudku krajského soudu navrhovatel podal včas odvolanie. Namietal, že rozhodnutie súdu je nepreskúmateľné, nakoľko z rozhodnutia nie je zrejmé z akých skutočností súd vychádzal a akými logickými úvahami sa riadil. Výtkol krajskému súdu, že sa nevysporiadal s námietkou žalobcu, že z rozhodnutia odporkyne nie je zrejmé, na základe čoho dospela k záveru, že nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% a tiež s námietkou, že posudkový lekár neodôvodnil prečo zaradil choroby žalobcu do kapitoly V, položky 4 písm. a/ a nie písm. b/. Zdôraznil tiež, že trvá na tom, že jeho zdravotný stav mu neumožňuje, aby vykonával závislú prácu.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla, aby odvolací súd potvrdil rozsudok krajského súdu z dôvodu jeho vecnej správnosti.

Dňom 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej aj len „S.s.p.“). V zmysle § 492 ods. 1 S.s.p. konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov. Najvyšší súd preto v konaní postupoval podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a v medziach podaného odvolania (§ 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a § 212 ods. 1 O.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania, keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na webovom sídle Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk, a dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné potvrdiť.

Predmetom daného konania je preskúmanie rozhodnutia žalovanej, ktorým o žiadosti navrhovateľa o invalidný dôchodok zo 7. septembra 2015 rozhodla tak, že ju zamietla s poukazom na to, že miera poklesu schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť je 20%, invalidita preto u neho nevznikla, v dôsledku čoho nesplnil medicínsku podmienku nároku na invalidný dôchodok.

Navrhovateľ v konaní nemal námietky voči určeniu, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím je u neho ochorenie klasifikované ako iná duševná zaostalosť s poruchami správania na úrovni mentálnej subnormy.

Sporným sa však stalo samotné zaradenie predmetného ochorenia v rámci Prílohy č. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. do kapitoly V, položky 4, pod písmeno a/, keď navrhovateľ namietal, že posudkový lekár nevysvetlil, prečo jeho ochorenie nepriradil pod písmeno b/ danej položky, teda k ťažkým formám.

Z predloženého spisového materiálu vyplýva, že zdravotný stav navrhovateľa bol posúdený posudkovými lekármi niekoľkokrát, naposledy 27. apríla 2016, lebo dňa 7. apríla 2016 navrhovateľ zaslal súdu Lekársku prepúšťaciu správu z dobrovoľnej hospitalizácie v období od 22. februára 2016 od 4. marca 2016 v psychiatrickej liečebni v Plešivci. Posudková lekárka ústredia na výzvu súdu vyhodnotila túto prepúšťaciu správu i lekársky nález zo 4. februára 2016 a zotrvala na svojom stanovisku o 20% miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pre neurotické stresové a somatomorfne poruchy v stredne ťažkej forme.

Poukázala na to, že psychiatrický nález navrhovateľa nemohol byť kvalitne zdokumentovaný vzhľadom na krátku dobu hospitalizácie navrhovateľa a nebolo tak možné preukázať, či zistené psychotické známky sú naďalej tendenčné ako tomu bolo pri predchádzajúcich hospitalizáciách v Rožňave.

Zo samotnej prepúšťacej správy pritom vyplýva, že pri príjme u navrhovateľa dominovala v klinickom obraze depresívna nálada s podozrením na zrakové a sluchové halucinácie a persekúčné bludy v myslení. Na oddelení bol však navrhovateľ kľudný, usmerniteľný a spolupracoval bez porúch správania.

V kontexte vyššie uvedeného odvolací súd zdôrazňuje, že podľa § 184 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z., preukázať nárok na dávku a jej výplatu je povinnosťou žiadateľa o dávku (v danom prípade o invalidný dôchodok). Pokiaľ navrhovateľ nedostatočne spolupracuje s odbornými lekármi tým, že predčasne žiada o prepustenie z hospitalizácie a tým odmieta pokračovanie v liečbe, resp. bráni diagnostickému doriešeniu a v dôsledku takého jeho konania správy z vyšetrení nemôžu byť úplné, sám sa tým zbavuje možnosti preukázať svoje tvrdenie, že jeho zdravotný stav je nepriaznivý v takom rozsahu, že nie je schopný vykonávať zárobkovú činnosť vo vyššej miere ako bolo posudkovými lekármi stanovené a že

rozhodujúcim zdravotným postihnutím je iné postihnutie.

Za daného stavu aj odvolací súd pri posudzovaní zákonnosti postupu a rozhodnutia odporkyne dospel k záveru, že posudkoví lekári vyhodnotili zdravotný stav navrhovateľa a mieru poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v súlade so zákonom na základe nálezov zo zrealizovaných vyšetrení.

Pokiaľ navrhovateľ namietal, že posudkoví lekári neprihliadli na ochorenie F28 (neorganická psychotická porucha), odvolací súd na túto námietku neprihliadol, lebo zo zápisnice z posúdenia zo dňa 27. apríla 2016 vyplýva, že posudková lekárka sa týmto ochorením zaoberala, keď objasnila, že počas hospitalizácie v Psychiatrickej liečebni v Plešivci neorganická psychotická porucha u navrhovateľa nebola potvrdená a jeho zdravotný stav nemohol byť z dôvodu prepustenia do ambulantnej starostlivosti na vlastnú žiadosť navrhovateľa riadne zdokumentovaný, pričom bol uzatvorený len ako prebiehajúca stredne ťažká depresívna fáza.

Pre posúdenie nároku na invalidný dôchodok je podstatnou otázkou vplyvu dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu na schopnosť výkonu zárobkovej činnosti. Posudkoví lekári, ktorí vyhotovili posudky tak pred vydaním preskúmaného rozhodnutia odporkyňou, ako aj po podaní opravného prostriedku, postupovali v súlade so zákonom. V posudkoch zohľadnili zdravotné ťažkosti navrhovateľa a objektívnym nálezom preukázali inú duševnú zaostalosť s poruchami správania, pričom pridružené ochorenia podľa posudkov neovplyvňujú schopnosť navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť. Z lekárskeho nálezov psychiatra (zo dňa 12.08.2015, 04.02.2016 a všetkých nasledujúcich) ohľadom diagnózy F 51.0 (poruchy spánku), na ktorú navrhovateľ tiež poukazoval ako na nezohľadnenú vyplýva, že spánok má už zlepšený.

Ako dôvodnú napokon odvolací súd nezohľadnil ani námietku navrhovateľa, že rozhodnutie krajského súdu je nepreskúmateľné, keďže sa nevysporiadal s námietkou, že z rozhodnutia odporkyne nemožno zistiť na základe čoho dospel k záveru, že navrhovateľ nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40%. Z rozhodnutia odporkyne totiž je zrejmé, že vychádzala z posudku posudkového lekára, ktorý bol podkladom jej rozhodnutia a ktorý bol navrhovateľovi aj poslaný ako príloha rozhodnutia odporkyne.

Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že v konaní o preskúmanie rozhodnutia odporkyne podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (O.s.p.) súd v zásade preskúmava zákonnosť tohto rozhodnutia vo vzťahu ku skutkovému stavu, ktorý existoval ku dňu rozhodnutia odporkyne, teda ku dňu 22. septembra 2015 (§ 250i ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p.), hoci zákon nevylučuje možnosť, aby odporkyňa na základe ďalších dôkazov prehodnotila svoje rozhodnutie; taká možnosť však nie je bez ďalšieho dôvodom na opakované posúdenie zdravotného stavu v prípade predkladania novších a novších lekárskeho nálezov ani dôvodom na zrušenie jej rozhodnutia, ktoré v čase jeho vydania na základe riadneho zistenia skutočného stavu zodpovedalo zákonu.

Nebolo preukázané, že navrhovateľ trpí takým ochorením, ktoré by znižovalo jeho schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť vo vyššej miere ako bolo stanovené posudkovými lekármi sociálneho poistenia.

Vzhľadom na uvedené aj odvolací súd dospel k záveru, že posudkoví lekári zhodnotili zdravotný stav navrhovateľa v súlade so zákonom objektívne, svoj záver o rozhodujúcom zdravotnom postihnutí a miere poklesu schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť logicky a presvedčivo odôvodnili, pričom ich závery nie sú v rozpore s nálezmi odborných lekárov.

Tak ako krajský súd, aj odvolací súd dospel k záveru, že zdravotný stav navrhovateľa zatiaľ nepodmieňuje invaliditu podľa § 71 ods.1 zákona a že navrhovateľovi nevznikol nárok na invalidný dôchodok podľa § 70 ods.1 zákona.

Z uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za zákonné a preto podľa § 219 O.s.p. rozsudok krajského súdu potvrdil.

Náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd navrhovateľovi v zmysle § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p. nepriznal, nakoľko nebol v odvolacom konaní úspešný.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.